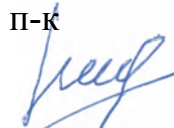

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКА ВІЙСЬКОВО-МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ
Кафедра загальновійськових дисциплін (з курсом фізичної підготовки)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник кафедри загальновійськових
дисциплін (з курсом фізичної підготовки)
к.військ. наук, доцент

п-к

 Володимир ПЕНЬКОВСЬКИЙ

“27” серпня 2020 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕДИКО-ПРАВОВОЇ НАУКИ

рівень вищої освіти _____ третій (освітньо-науковий)
перший (бакалаврський) / другий (магістерський)
вид дисципліни _____ загальна підготовка (вибіркова)
(загальна підготовка (обов'язкова/вибіркова) / професійна підготовка (обов'язкова/вибіркова))
форма навчання _____ денна
(денна/заочна)

Київ-2020/2021

ЗМІСТ

1. Опис курсу.
2. Мета викладання дисципліни
3. Завдання вивчення дисципліни
4. Очікувані результати (компетентності)
5. Пререквізити
6. Тривалість курсу
7. Інформація про викладача
8. Методи викладання
9. Політика курсу
10. Форма контролю знань
11. Шкала оцінок
12. Змістовний план вивчення навчальної дисципліни (структура)
13. Питання до заліку
14. Рекомендована література
15. Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

1. Опис курсу.

Силабус навчальної дисципліни для підготовки здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня з навчальної дисципліни “Актуальні проблеми медико-правової науки” містить обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти; перелік компетентностей здобувача; нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у результатах навчання; форм атестації здобувачів вищої освіти; вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти; перелік документів на яких базується силабус навчальної дисципліни.

Режим доступу до курсу на сайті Української військово-медичної академії <https://uvma.mil.gov.ua/#Adjuncture, Doctorate.html>

2. Мета викладання дисципліни.

Метою вивчення навчальної дисципліни “ АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕДИКО-ПРАВОВОЇ НАУКИ” є формування нових та поглиблення існуючих у здобувачів освітньо-наукового ступеня доктора філософії у галузі охорони здоров'я медико-організаційних і медико-правових компетенцій щодо врахування вимог чинного медичного та фармацевтичного законодавства України, міжнародно-правових та європейських правових стандартів у сфері охорони здоров'я під час підготовки, здійснення та оформлення результатів наукових досліджень як складової формування інтегральної компетенції – здатності розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної медичної діяльності, проводити оригінальне наукове

дослідження та здійснювати дослідницько-інноваційну діяльність в галузі охорони здоров'я на основі глибокого переосмислення наявних та створення нових цілісних теоретичних або практичних знань та/або професійної практики.

3. Завдання вивчення дисципліни.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- формування у здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії основоположних знань з теорії держави та права, основ конституційного, адміністративного, цивільного та кримінального права, умінь орієнтуватися у чинному законодавстві, застосовувати теоретичні знання військового законодавства, формування навичок роботи з нормативно-правовими актами, правильно застосовувати нормативно-правові норми у службовій діяльності;
- формування умінь та навичок здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії щодо розуміння теорії та застосування на практиці національного законодавства України;
- сформувати у здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії уміння правомірно вирішувати службові питання та регулювати правовідносини у сферах військового управління, спираючись на положення актів національного законодавства України.

4. Очікувані результати (компетентності).

4.1 Згідно з вимогами освітньої програми визначені та сформульовані наступні результати навчання слухачів:

Застосовувати науково-професійні знання; формулювати ідеї, концепції з метою використання в роботі освітнього та наукового спрямування.

Демонструвати знання методології дослідження в цілому і методів певної сфери наукових інтересів, зокрема.

Інтерпретувати та аналізувати інформацію, коректно оцінювати нові й складні явища та проблеми з науковою точністю критично, самостійно і творчо.

Виявляти невирішені проблеми у предметній області медицини та визначати шляхи їх вирішення

Формулювати наукові гіпотези, мету і завдання наукового дослідження.

Самостійно і критично проводити аналіз і синтез наукових даних.

Розробляти дизайн та план наукового дослідження, використовуючи відповідні методи дослідження в галузі медицини.

Виконувати та вдосконалювати сучасні методики дослідження за обраним напрямом наукового проекту та освітньої діяльності.

Використовувати результати наукових досліджень в медичній практиці, освітньому процесі та суспільстві.

Інтерпретувати можливості та обмеження наукового дослідження, його роль в розвитку системи наукових знань і суспільства в цілому.

Представляти результати наукових досліджень в усній і письмовій формах у науковому співтоваристві і суспільстві в цілому, відповідно до національних та міжнародних стандартів.

Демонструвати академічну доброчесність та діяти відповідно щодо достовірності отриманих наукових результатів.

Зазначені практичні навички формуються на кожному навчальному занятті під керівництвом викладача.

4.2. Загальні та професійні компетенції, які набуваються під час засвоєння навчальної дисципліни:

Інтегральна

Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної медико-правової діяльності, проводити оригінальне наукове дослідження та здійснювати дослідницько-інноваційну діяльність у галузі охорони здоров'я на основі глибокого переосмислення наявних та створення нових цілісних теоретичних або практичних знань та/або професійної практики.

Програмні компетентності (загальні)

Здатність до абстрактного мислення, синтезу, аналізу та оцінювання сучасних наукових досягнень, генерування нових знань при вирішенні дослідницьких і практичних завдань;

Здатність до самостійного проведення наукового та патентного пошуку; Здатність до проектування і здійснення комплексних досліджень, на основі системного наукового світогляду з використанням основних універсальних методологічних принципів та знань в області історії і філософії науки;

Здатність до проведення оцінювання результатів наукових досліджень з використанням знань та умінь у галузі медичної статистики;

Здатність до здійснення усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою;

Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять;

Готовність брати участь у роботі українських і міжнародних дослідницьких колективів для рішення наукових і науково-освітніх завдань;

Здатність використовувати закони та категорії діалектики, основні закони історії та філософії наукових досліджень;

Здатність професійно вживати загальні методи пізнання: аналізу та синтезу; індукції та дедукції; закони формальної та діалектичної логіки;

Здатність використовувати закони та категорії медичної етики під час планування та проведення наукового дослідження; Здатність

використовувати правила академічної доброчесності під час планування, проведення та аналізу результатів наукового дослідження, що унеможливають та запобігають проявам академічного плагіату.

Програмні компетентності (професійні)

Компетентність виконувати оригінальні дослідження в медико-правовій науці стосовно різних груп населення та досягати наукових результатів, що створюють нові знання, із звертанням особливої уваги до актуальних задач/проблем та використанням новітніх наукових методів.

Здатність планувати проведення медико-правового та експериментального дослідження, обирати сучасні методологічні підходи до оцінки результатів, здійснювати статистичний аналіз результатів.

Здатність здійснювати аналіз наукової літератури (вітчизняної та зарубіжної), створити та оформити огляд літератури (мета аналіз).

Здатність провести аналіз результатів наукових досліджень та оформити їх у вигляді наукової публікації/виступу.

5. Пререквізити.

«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕДИКО-ПРАВОВОЇ НАУКИ» як навчальна дисципліна ґрунтується на вивченні здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії УВМА державно-правового аспекту військового законодавства, правового регулювання суспільних відносин, управління повсякденною діяльністю та організацією медичного забезпечення та іншими дисциплінами.

6. Тривалість курсу.

Обсяг дисципліни: 3 кредита ECTS 90 годин.

Лекцій: 20 годин.

Семінарські і групові заняття: 24 годин

Практичні заняття: 14

Самостійна робота: 30 годин

Форма контролю: підсумковий модульний контроль: 2 години

Теми що розглядаються:

Тема 1. Медичне право як комплексна галузь права, наука і навчальна дисципліна.

Тема 2. Міжнародно-правове, конституційно-правове та законодавче забезпечення охорони здоров'я в Україні.

Тема 3. Правове становище суб'єктів медичних правовідносин в Україні.

Тема 4. Юридична відповідальність медичних працівників за професійні правопорушення.

Тема 5. Актуальні питання правового регулювання основних видів медичної діяльності в Україні.

7. Інформація про викладача.

Викладач	Кузіна Вікторія Дмитрівна
Вчений ступінь	кандидат психологічних наук
Посада	Викладач кафедри
Наукові інтереси	Військове законодавство та психологія в особливих умовах
Контактний телефон викладача	0960118847
E-mail викладача	0960118847@ukr.net

8. Методи викладання.

Денна форма навчання;

– фронтальна форма навчання, коли усі здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії під контролем викладача виконують одне і теж завдання одночасно;

– індивідуальна форма навчання, коли здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії виконують завдання послідовно, один за одним.

При цьому, залежно від необхідності досягнення рівнів знання чи вміння викладач повинен використовувати наступні методи.

За джерелами знань використовують методи навчання:

словесні – розповідь, пояснення, лекція, інструктаж, робота з літературою;

наочні – демонстрація, ілюстрація, спостереження;

практичні – практична робота, вирішення задачі, самостійна робота.

Інтерактивні методи – дискусія, робота в малих групах, ділова гра.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються методи:

- пояснювально-ілюстраційний метод, при якому викладач доводить готову інформацію різними засобами, а здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії її сприймають, усвідомлюють та фіксують у пам'яті. Цей метод є одним із найбільш економічних способів передачі знань, передбачає використання таких засобів інформації, як слово (усне і друковане), різні наочні посібники, плакати, відео- і кінофільми, комп'ютерний ілюстраційний матеріал і т. ін. Знання, які отримані в результаті реалізації цього методу не формують вміння, цей метод використовується для досягнення рівня “Знати”;

- репродуктивний метод, головною ознакою якого є доведення і повторення способу діяльності, згідно завдання викладача.

- проблемне викладання використовується викладачем при постановці проблеми перед тими, хто навчається і подальшого її вирішення, але при цьому викладач показує шляхи рішення, розкриває хід своєї думки. Цей метод повинен застосовуватись викладачем під час проведення практичних занять. Безпосереднім результатом проблемного викладання повинно бути засвоєння здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії способу і логіки вирішення конкретної проблеми, але ще без вміння застосовувати їх самостійно. Цей метод навчає здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії способу отримання знань. З його допомогою вони отримують навички творчого мислення.

- частково-пошуковий (евристичний) метод служить меті поступового наближення здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії до самостійного вирішення проблем шляхом попереднього навчання виконання окремих елементів рішення. Використовується при виконанні практичних завдань щодо прогнозування соціально-педагогічних ситуацій у військовому колективі, коли спосіб пошуку оптимального рішення визначає викладач, але рішення знаходить сам здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії;

- винахідницький метод є необхідним для повноцінного засвоєння досвіду творчої діяльності. Викладач використовує його для забезпечення творчого застосування знань, оволодіння методами наукового пізнання, формування риси творчої діяльності є умовою формування зацікавленості, потребу в такій формі діяльності. Формами застосування цього методу є: завдання на самопідготовку.

- дослідницький метод при якому здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії навчання виступають у ролі дослідників, тобто самостійно виокремлюють та визначають проблему, формулюють гіпотезу її розв'язання, знаходять методи розв'язання, виходячи з відомих даних; аналізують, порівнюють та оцінюють отримані результати, роблять висновки й узагальнення, усвідомлюють провідні поняття й ідеї, а не отримують їх готовими. Метод спрямований на засвоєння здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії навчання усіх етапів пізнання.

- Індивідуальне навчальне заняття проводиться з окремими здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії з метою підвищення рівня їх підготовки та розкриття індивідуальних творчих здібностей.

- Індивідуальні заняття організовуються за окремим графіком з урахуванням індивідуального навчального плану здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії і можуть охоплювати частину або повний обсяг занять з однієї або декількох тем навчальної дисципліни.

За системним підходом: стимулювання та мотивація; контроль та самоконтроль.

За основними етапами процесу: формування знань; формування умінь і навичок; застосування знань; узагальнення; закріплення; перевірка.

9. Політика курсу

Здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії повинен:

- вчасно приходити на заняття;
- у випадку пропуску лекційних / семінарських занять без поважної причини, здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії може бути не допущений до підсумкового контролю;
- добросовісно готуватися до усіх видів поточного та підсумкового контролю;
- брати активну участь у практичних заняттях;
- бути толерантним у спілкуванні з викладачем та іншими здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії, зокрема під час обговорення питань на лекційних та семінарських заняттях;
- на свій вибір має підготувати один реферат / одну презентацію з матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення;
- здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії може перескласти підсумкову контрольну роботу у випадку отримання оцінки «незадовільно»;
- у випадку порушення норм академічної доброчесності під час виконання завдань поточного чи підсумкового контролю, здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії отримає «0» балів;
- неухильно дотримуватися правил внутрішнього розпорядку навчального закладу; інших видів політики, передбаченої нормативними документами, що регулюють навчальний процес в УВМА.

Якщо здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії має претензії до викладача через оцінювання, якість надання послуг тощо, спершу треба повідомити про це самого викладача; якщо проблему не вдалося вирішити, здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії має право звернутися до начальника кафедри чи керівництва факультету.

10. Види контролю знань та методи їх проведення.

Для визначення рівня засвоєння ад'юнктами навчального матеріалу використовуються такі форми та методи контролю і оцінювання знань:

- проведення попереднього тестування для визначення базового рівня знань ад'юнктів;
- оцінювання ад'юнкта під час семінарських та практичних занять;
- оцінювання виконання індивідуального науково-дослідного завдання;
- проведення диференційованого заліку.

Для тих ад'юнктів, які не склали диференційований залік, по завершенню вивчення дисципліни передбачається термін для перескладання.

Кількість контрольних заходів, форми їх проведення, періодичність доводяться до ад'юнктів на початку вивчення дисципліни та навчального семестру.

Поточний контроль – оцінювання теоретичних знань і практичних навичок ад'юнктів з конкретного змістового модуля (логічно завершеної частини навчальної дисципліни). Проводиться викладачами на всіх видах навчальних занять.

Форми проведення поточного контролю та критерії оцінки рівня знань визначаються кафедрою. Основні форми поточного контролю: усне опитування, письмовий контроль, тестування в т.ч. із застосуванням ЕОТ, практичних завдань, передбачених робочою програмою модуля (навчальної дисципліни).

Основна мета поточного контролю – постійне отримання викладачем інформації про якість засвоєння ад'юнктів матеріалу навчальної дисципліни, перевірка готовності слухачів до виконання наступних навчальних завдань, а також управління їх навчальною мотивацією.

Результати поточного контролю використовуються для коригування методів і засобів навчання та враховуються на диференційованому заліку.

Кількість балів для визначення результатів поточного контролю залежить від рівня знань ад'юнктів, вміння використовувати їх при виконанні практичних завдань і нормативів, навичок роботи з електронно-обчислювальною технікою тощо.

Результати поточного контролю фіксуються в журналі обліку навчальних занять наступним чином: у чисельнику – по 4-бальній шкалі, в знаменнику – кількість балів, яка відповідає даній оцінці по шкалі.

Самоконтроль призначений для самооцінки слухачами якості засвоєння навчального матеріалу з конкретного розділу (теми) навчальної дисципліни.

З цією метою в навчальних посібниках для кожної теми (розділу), а також у завданнях на самостійну підготовку передбачаються питання для самоконтролю. Більша ефективність самоконтролю забезпечується спеціальними програмами самоконтролю та самооцінки, які є складовими частинами електронних підручників та автоматизованих навчальних курсів.

Самоконтроль здійснюється у формі тестування на ПЕОМ за тему, блок змістових модулів, навчальну дисципліну.

Модульний контроль полягає в оцінюванні результатів навчання ад'юнктів із вивчення навчального матеріалу блоку змістового модуля за результатами контрольних заходів.

Структура завдань, система проведення модульного контролю та критерії оцінки рівня знань, розробляються кафедрою та визначаються в програмі (робочій програмі) навчальної дисципліни. Він проводиться у тижні для контрольних заходів відповідно до графіку навчального процесу.

Модульний контроль є обов'язковим. За результатами поточного контролю ад'юнкт не може бути звільненим від модульного контролю.

До модульних контролів ад'юнкти допускаються без будь-яких обмежень. Критерії оцінювання результатів виконання завдань за контрольний захід доводиться до відома ад'юнктів перед початком його проведення.

У разі порушення ад'юнктом встановленого порядку здійснення контрольного заходу (списування, підміна завдання, використання недозволених матеріалів чи засобів) викладач відстороняє цього ад'юнкта від виконання завдання, робить позначку в журналі обліку навчальних занять, оцінює його роботу в нуль балів (незадовільно).

Ад'юнктам забороняється обмінюватись інформацією у будь-якій формі, або використовувати інші матеріали та засоби, крім дозволених.

Ад'юнкт, який на модульному контролі отримав оцінку “незадовільно”, повинен скласти його повторно і отримати позитивну оцінку, в іншому випадку він до диференційованого заліку не допускається. Ад'юнкт не може повторно складати модульний контроль з метою підвищення оцінки. Відмова ад'юнкта від відповіді на білет (тест) оцінюється як незадовільна відповідь.

Форми модульного контролю:

- усне опитування; письмовий контроль;
- тестування (у т.ч. із застосуванням ЕОТ).

Модульний контроль проводиться в ході одного із навчальних занять наприкінці вивчення блоку змістового модулю протягом 90 хвилин у вигляді тестового опитування, контрольної роботи тощо.

Розроблені для проведення білети (тести) повинні забезпечувати перевірку теоретичної та практичної підготовки тих, хто навчається.

Для проведення модульного контролю та оцінки якості засвоєння змісту навчання для блоку змістового модуля встановлюється максимальна кількість балів, яку може набрати ад'юнкт під час навчання та за результатами контрольних заходів.

По закінченню вивчення навчальної дисципліни за умов здачі усіх передбачених програмою контрольних заходів ад'юнкт складає диференційований залік.

Ад'юнкт допускається до диференційованого заліку якщо він до його початку ліквідував заборгованість за всіма видами робіт, які передбачені робочим навчальним планом (робочою програмою навчальної дисципліни).

Підвищення рейтингової оцінки (в балах) ад'юнкта з кредитного модуля відбувається за рахунок часу відведеного на самостійну роботу.

Рейтингова оцінка ад'юнкта з дисципліни складається з балів, що він отримує під час вивчення дисципліни:

- відповіді на 12 семінарських заняттях;
- виконання 7 практичних завдань;
- проведення диференційованого заліку.

Бали, які ад'юнкт отримав під час всіх передбачених семінарських та практичних занять складають 60% від рейтингової оцінки, за диференційний залік – 40% відповідно. Підвищити оцінку можливо за рахунок виконання індивідуального завдання.

11.Шкала оцінок.

Робота на практичних, самостійних та семінарських заняттях з дисципліни “ АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕДИКО-ПРАВОВОЇ НАУКИ”.

Оцінка за одну відповідь дорівнює:

- повне та самостійне виконання практичного завдання або повна та обґрунтована відповідь на запитання 5;
- неповне, але самостійне виконання практичного завдання або повна відповідь на запитання 4;
- виконання практичного завдання за допомогою викладача або неповна відповідь на запитання 3;
- слухачі не здатний виконати практичне завдання навіть за допомогою викладача або відсутня відповідь на запитання 2.

Максимальна кількість балів на всіх практичних та семінарських заняттях дорівнює:

$$19 \times 3,1 = 60$$

Мінімальна кількість балів, яку слухач може набрати під час всіх передбачених практичних та семінарських занять з дисципліни, дорівнює:

$$19 \times 1,8 = 34$$

Індивідуальне завдання

Вага індивідуального завдання не повинна перевищувати коефіцієнт 0,1 від загальної кількості балів. За відпрацьоване індивідуальне завдання слухачів отримує від 1,8 до 3,1 балів.

Критерії оцінювання занять з дисципліни “ АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕДИКО-ПРАВОВОЇ НАУКИ ”

Тема	Максимальний бал	Мінімальний бал
Тема 1	5	3
Тема 2	5	3
Тема 3	10	6
Тема 4	15	9
Тема 5	20	12
Всього	55	33
Індивідуальне завдання	9	5
Диференційований залік	37	22
Разом сума балів	101	60

Умови допуску до диференційованого заліку

Диференційований залік здійснюється по завершенню вивчення всіх тем дисципліни на останньому контрольному занятті.

Ад'юнкт допускається до **диференційованого заліку**, якщо він до початку заліку ліквідував заборгованість за всіма видами робіт, які передбачені робочим навчальним планом (робочою програмою навчальної дисципліни) та при вивченні дисципліни набрав кількість балів, не меншу за мінімальну (38 балів).

Ад'юнкт, який набрав протягом семестру рейтингову оцінку з кредитного модуля менше за 35 балів, до диференційованого заліку не допускається. Він отримує оцінку F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни.

Критерії оцінювання диференційного заліку

Максимальна кількість балів, що може отримати слухач за диференційований залік дорівнює 3,1, а мінімальна – 1,8.

Критерії	Бали
повна відповідь на питання білету	3,1-2,8
не повна відповідь на питання білету	2,7-2,3
часткова відповідь на питання білету	2,2-1,8
відповідь на питання білету містить грубі помилки	1,7-1,0
відсутність відповіді на теоретичне питання білету	0

Порядок застосування рейтингової системи оцінювання

Рейтингова система оцінювання успішності з навчальної дисципліни доводиться ад'юнктам на першому занятті.

Рейтингова оцінка (сума балів), яку ад'юнкт набрав з навчальної дисципліни за результатом всіх видів навчальних занять, доводиться до ад'юнкта на останньому занятті.

Рейтингова оцінка (в балах) навчальної дисципліни визначається як сума рейтингового балу, що ад'юнкт набрав протягом навчальних занять, виконання індивідуального завдання та рейтингового балу за результатами відповідей на диференційованому заліку.

Для визначення оцінки за шкалою ЄКТС та національною шкалою рейтингова оцінка (в балах) навчальної дисципліни переводиться згідно з таблицею.

Значення R	Оцінка шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
80 – 89	B	добре
65 – 79	C	
55 – 64	D	задовільно
50 – 54	E	
35 – 49	FX	незадовільно
1 – 34	F	

Навчальна дисципліна зараховується слухачу, якщо він набрав не менше 60 балів (33 за поточну діяльність, 5 за індивідуальне завдання та 22 за диференційований залік).

Отримані результати вносить до відомості обліку успішності.

12. Структура та розподіл навчального часу з тем і видів навчальних занять з навчальної дисципліни «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕДИКО-ПРАВОВОЇ НАУКИ»

№ № з/п	Види навчальних занять, індивідуальні завдання та їх номери, контрольні зах оди	Кількість годин	Номери семестрів, назва змістового модуля, тем і занять, навчальні питання	Література	Вага оцінки
1	2	3	6	7	8
1	Лекція 1	2	Загальноправова характеристика медичного права як комплексної галузі права.	1.с.3-31. 2. с.29-43. 3. с.111-153 4. с.7-21	
2.	Самостійна робота	2	Характеристика медичного права	1.с.3-31. 2. с.29-43. 3. с.111-153 4. с.7-21	
3.	Семінарське заняття	2	Предмет, метод, структура та джерела галузі медичного права.	1.с.3-31. 2. с.29-43. 3. с.111-153 4. с.7-21	1,25-0,75

4.	Самостійна робота	2	Місце і роль медичного права у системі права України	1.с.3-31. 2. с.29-43. 3. с.111-153 4. с.7-21	
5.	Семінарське заняття	2	Медичне право як наука: поняття, предмет, методологія досліджень.	1.с.3-31. 2. с.29-43. 3. с.111-153 4. с.7-21	1,25-0,75
6.	Семінарське заняття	2	Сучасні підходи до праворозуміння як основа медико-правових знань. Генеза медико-правових знань в Україні.	1.с.3-31. 2. с.29-43. 3. с.111-153 4. с.7-21	1,25-0,75
7.	Самостійна робота	2	Генеза медико-правових знань в Україні.	1.с.3-31. 2. с.29-43. 3. с.111-153 4. с.7-21	
8.	Лекція 2	2	Медичне право у зарубіжних країнах. Медико-правові порівняльні дослідження	1.с.3-31. 2. с.29-43. 3. с.111-153 4. с.7-21	
9.	Практичне заняття	2	Медичне право як навчальна дисципліна. Актуальні питання розвитку медичного права в Україні	1.с.3-31. 2. с.29-43. 3. с.111-153 4. с.7-21	1,25-0,75
10	Самостійна робота	2	Актуальні питання розвитку медичного права в Україні.	1.с.3-31. 2. с.29-43. 3. с.111-153 4. с.7-21	
	Всього	20			
11	Лекція 3	2	Міжнародно-правові стандарти у галузі охорони здоров'я.	1. с.32-43 2. с. 10-24 3. 306-311 4. с.63-95	
12	Семінарське заняття	2	Європейські регіональні стандарти у сфері охорони здоров'я.	1. с.32-43 2. с. 10-24 3. 306-311 4. с.63-95	2,5-1,5
13	Самостійна робота	2	Конституційно-правові засади охорони здоров'я в Україні	1. с.32-43 2. с. 10-24 3. 306-311 4. с.63-95	
14	Лекція4	2	Загально-правова характеристика законодавства України у галузі охорони здоров'я.	1. с.32-43 2. с. 10-24 3. 306-311 4. с.63-95	

15	Семінарське заняття	2	Актуальні питання вдосконалення законодавства України у галузі охорони здоров'я.	1. с.32-43 2. с. 10-24 3. 306-311 4. с.63-95	2,5-1,5
16	Самостійна робота	2	України у галузі охорони здоров'я.	1. с.32-43 2. с. 10-24 3. 306-311 4. с.63-95	
	Всього	32			
17	Лекція 5	2	Поняття та види суб'єктів медичних правовідносин.	1.с.43-61. 2. с.36-41, 55-81 4. с.63-95	
18	Семінарське заняття	2	Правовий статус суб'єктів медичних правовідносин: поняття, будова, види	1.с.43-61. 2. с.36-41, 55-81 4. с.63-95	3,3-2
19	Практичне заняття	2	Поняття та основні елементи правового статусу пацієнта (хворого).	1.с.43-61. 2. с.41-50, 12-34 4. с.63-95	3,3-2
20	Самостійна робота	2	Поняття та основні елементи правового статусу медичного працівника	1.с.43-61. 2. с.36-41, 55-81 3. с.63-95	
21	Семінарське заняття	2	Поняття та основні елементи правового статусу медичного працівника.	1.с.43-61. 2. с.36-41, 55-81 4. с.63-95	3,3-2
22	Лекція 6	2	Механізм забезпечення прав і свобод суб'єктів медичних правовідносин в Україні.	1.с.43-61. 2. с.36-41, 55-81 4. с.63-95	
23	Самостійна робота	2	Актуальні питання правового становища суб'єктів медичних правовідносин в Україні.	1.с.43-61. 2. с.36-41, 55-81 4. с.63-95	
	Всього	46			
24	Лекція 7	2	Професійні правопорушення медичних працівників: поняття, ознаки, склад, види	1. с.26-49 2. с. 15-24 3. 306-329 4. с.74-95	
25	Самостійна робота	2	Тема 4. Заняття 2. Правове регулювання збройних конфліктів. 1.Види збройних конфліктів. 2.Правове регулювання збройних конфліктів.	1. с.26-49 2. с. 15-24 3. 306-329 4. с.74-95	

26	Лекція 8	2	Загальноправова характеристика юридичної відповідальності медичних працівників	1. с.26-49 2. с. 15-24 3. 306-329 4. с.74-95	
27	Самостійна робота	2	Загальноправова характеристика юридичної відповідальності медичних працівників	1. с.26-49 2. с. 15-24 3. 306-329 4. с.74-95	
28	Практичне заняття	2	Особливості дисциплінарної відповідальності медичних працівників.	1. с.26-49 2. с. 150-346 3. 306-329 4. с.74-95	3-1,8
29	Практичне заняття	2	Адміністративна відповідальність медичних працівників	1. с.13-56 2. с. 15-24 3. 306-329 4. с.14-75	3-1,8
30	Практичне заняття	2	Кримінальна відповідальність медичних працівників	1. с.125-149 2. с. 81-96 3. 376-399 4. с.51-60	3-1,8
31	Самостійна робота	2	Цивільно-правова відповідальність у галузі охорони здоров'я.	1. с.5-9 2. с. 10-21 3. 36-39 4. с.84-90	
32	Семінарське заняття	2	Цивільно-правова відповідальність у галузі охорони здоров'я.	1. с.5-9 2. с. 10-21 3. 36-39 4. с.84-90	3-1,8
33	Практичне заняття	2	Актуальні питання юридичної відповідальності медичних працівників за професійні правопорушення.	1. с.26-49 2. с. 15-24 3. 306-329 4. с.74-95	3-1,8
34	Самостійна робота	2	Юридичної відповідальності медичних працівників за професійні правопорушення.	1. с.26-49 2. с. 15-24 3. 306-329 4. с.74-95	
	Всього	68			
35	Лекція 9	2	Правове регулювання управління системою охорони здоров'я.	1. с.112-119, 138-143. 2. с.16-145, 284-333, 415-443	
36	Лекція 10	2	Особливості надання окремих видів медичної допомоги за законодавством України. Правове забезпечення охорони дитинства в Україні. Правове регулювання сімейної медицини в Україні	1. с.112-119, 138-143. 2. с.16-145, 284-333, 415-443	

37	Практичне заняття	2	Правове регулювання надання медичної допомоги внаслідок внутрішніх хвороб. Правове регулювання онкологічної допомоги в Україні.	1. с.112-119, 138-143. 2. с.16-145, 284-333, 41-54. с.63-95-443	4-2,4
38	Самостійна робота	2	Правове регулювання онкологічної допомоги в Україні.	1. с.69-99 2. с.11-35, 284-333, 435-471	
39	Самостійна робота	2	Акушерсько-гінекологічна допомога за законодавством України. Правове регулювання репродуктивних технологій в Україні.	1. с.142-189, 138-143. 2. с.96-115, 289-329, с.74-102	
40	Семінарське заняття	2	Юридичні аспекти профілактики та лікування інфекційних хвороб. Законодавче забезпечення донорства в Україні.	1. с.112-119, 2. 138-143 3. с.16-145, 4. 284-333, 415-443	4-2,4
41	Семінарське заняття	2	Правове регулювання надання психіатричної допомоги в Україні. Особливості правового регулювання реанімаційної-анестезіологічної допомоги в Україні.	1. с.83-149, 2.13-76 3. с.16-145, 284-333, 4. 405-463	4-2,4
42	Семінарське заняття	2	Правове регулювання стоматологічної допомоги в Україні. Юридична регламентація імунологічної допомоги і клінічної лабораторної діагностики в Україні. Законодавче забезпечення 17 громадського здоров'я та санітарно-гігієнічної сфери.	1. с.143-159, 2.13-39 3. с.162-271, 284-333, 4. 234-311	4-2,4
43	Самостійна робота	2	Правове регулювання сімейної медицини в Україні	1. с.100-129, 2.138-143 3. с.16-145, 284-333, 4. 400-443	

44	Семінарське заняття	2	Правові аспекти експертної діяльності у сфері охорони здоров'я. Актуальні питання правового регулювання основних видів медичної діяльності в Україні.	1. с.142-189, 138-143. 2. с.96-115, 289-329, 4. 400-443 с.74-102	4-2,4
	Всього	88			
45	Диференційований залік	2	Диференційований залік		37-22
	Всього	45	Теми 1-4		101-60

13. Питання до заліку

1. Загальноправова характеристика медичного права як комплексної галузі права.
2. Характеристика медичного права
3. Форма правління в Україні.
3. Предмет, метод, структура та джерела галузі медичного права.
4. Місце і роль медичного права у системі права України
5. Медичне право як наука: поняття, предмет, методологія досліджень.
6. Сучасні підходи до праворозуміння як основа медико-правових знань.
7. Генеза медико-правових знань в Україні.
8. Медичне право у зарубіжних країнах.
9. Медико-правові порівняльні дослідження
10. Медичне право як навчальна дисципліна.
11. Актуальні питання розвитку медичного права в Україні.
12. Міжнародно-правові стандарти у галузі охорони здоров'я.
13. Європейські регіональні стандарти у сфері охорони здоров'я.
14. Конституційно-правові засади охорони здоров'я в Україні.
15. Загально-правова характеристика законодавства України у галузі охорони здоров'я.
16. Актуальні питання вдосконалення законодавства України у галузі охорони здоров'я.
17. Україна у галузі охорони здоров'я.
18. Поняття та види суб'єктів медичних правовідносин.
19. Правовий статус суб'єктів медичних правовідносин: поняття, будова, види.
20. Поняття та основні елементи правового статусу пацієнта (хворого).
21. Поняття та основні елементи правового статусу медичного працівника.
22. Механізм забезпечення прав і свобод суб'єктів медичних правовідносин в Україні.
23. Актуальні питання правового становища суб'єктів медичних правовідносин в Україні.

24. Професійні правопорушення медичних працівників: поняття, ознаки, склад, види.
25. Загальноправова характеристика юридичної відповідальності медичних працівників.
26. Особливості дисциплінарної відповідальності медичних працівників.
27. Адміністративна відповідальність медичних працівників
28. Кримінальна відповідальність медичних працівників.
29. Цивільно-правова відповідальність у галузі охорони здоров'я.
30. Юридичної відповідальності медичних працівників за професійні правопорушення.
31. Актуальні питання юридичної відповідальності медичних працівників за професійні правопорушення.
32. Правове регулювання управління системою охорони здоров'я.
33. Особливості надання окремих видів медичної допомоги за законодавством України.
34. Правове забезпечення охорони дитинства в Україні.
35. Правове регулювання сімейної медицини в Україні
36. Правове регулювання онкологічної допомоги в Україні.
37. Акушерсько-гінекологічна допомога за законодавством України.
38. Правове регулювання репродуктивних технологій в Україні.
39. Юридичні аспекти профілактики та лікування інфекційних хвороб.
40. Законодавче забезпечення донорства в Україні.
41. Правове регулювання надання психіатричної допомоги в Україні.
42. Особливості правового регулювання реанімаційної-анестезіологічної допомоги в Україні.
43. Правове регулювання стоматологічної допомоги в Україні.
44. Юридична регламентація імунологічної допомоги і клінічної лабораторної діагностики в Україні.
45. Законодавче забезпечення 17 громадського здоров'я та санітарно-гігієнічної сфери.
46. Правові аспекти експертної діяльності у сфері охорони здоров'я.
47. Актуальні питання правового регулювання основних видів медичної діяльності в Україні.
48. Правове регулювання сімейної медицини в Україні

14.Рекомендована література

I. ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

Основна:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. (зі змінами і доповненнями). Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Кодекс законів по працю України від 10 грудня 1971 р. № 322-VIII (зі змінами і доповненнями). Відомості Верховної Ради УРСР. 1971. № 50. Додаток до номеру. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07 грудня 1984 р. № 8073- X (зі змінами і доповненнями). Відомості Верховної Ради УРСР. 1984. № 51. Ст. 1122. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
4. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05 квітня 2001 р. № 2341-III (зі змінами і доповненнями). Відомості Верховної Ради України. 2001. № 25. Ст. 131. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
5. Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 р. № 435-IV (зі змінами і доповненнями). Відомості Верховної Ради України. 2003. № 40. Ст. 356. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
6. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України від 19 листопада 1992 р. № 2801-XII (зі змінами і доповненнями). Відомості Верховної Ради України. 1993. № 4. Ст. 19. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12>
7. Про вищу освіту : Закон України від 01 липня 2014 р. № 1556-VII (зі змінами і доповненнями). Відомості Верховної Ради України. 2014. № 37-38. Ст. 2004. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
8. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії: Закон України від 05 жовтня 2000 р. № 2017-III. Відомості Верховної Ради України. 2000. № 48. Ст. 409. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2017-14>
9. Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення: Закон України від 19 жовтня 2017 р. № 2168-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2018. № 5.Ст. 31. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2168-19>
10. Про донорство крові та її компонентів: Закон України від 23 червня 1995 р. № 239/95-ВР (зі змінами і доповненнями). Відомості Верховної Ради України. 1995. № 23. Ст. 183. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/239/95-%D0%B2%D1%80>
11. Про екстрену медичну допомогу: Закон України від 05 липня 2012 р. № 5081-VI (зі змінами і доповненнями). Відомості Верховної Ради України. 2013. № 30. Ст. 340. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5081-17>
12. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення: Закон України від 24 лютого 1994 р. № 4004-XII (зі змінами і доповненнями). Відомості Верховної Ради України. 1994. № 27. Ст. 218. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4004-12>
13. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1700-VII (зі змінами і доповненнями). Відомості Верховної Ради України. 2014. № 49. Ст. 2056. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>
14. Про захист населення від інфекційних хвороб: Закон України від 06 квітня 2000 р. № 1645-III (зі змінами і доповненнями). Відомості Верховної Ради України. 2000. № 29. Ст. 228. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1645-14>
15. Про освіту : Закон України від 05 вересня 2017 р. № 2145-VIII (зі змінами і доповненнями). Відомості Верховної Ради України. 2017. № 38-39. Ст. 380. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>

16. Про охорону праці: Закон України від 14 жовтня 1992 р. № 2694-XII (зі змінами і доповненнями). Відомості Верховної Ради України. 1992. № 49. Ст. 668. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12> 23
17. Про протидію захворюванню на туберкульоз: Закон України від 05 липня 2001 р. № 2586-III (зі змінами і доповненнями). Відомості Верховної Ради України. 2001. № 49. Ст. 258. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2586-14>
18. Про протидію поширенню хвороб, зумовлених вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ), та правовий і соціальний захист людей, які живуть з ВІЛ: Закон України від 12 грудня 1991 р. № 1972-XII (зі змінами і доповненнями). Відомості Верховної Ради України. 1992. № 11. Ст. 152. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1972-12>
19. Про психіатричну допомогу: Закон України від 22 лютого .2000 р. № 1489-III (зі змінами і доповненнями). Відомості Верховної Ради України. 2000. № 19. Ст. 143. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1489-14>
20. Про судову експертизу: Закон України від 25 лютого 1994 р. № 4038-XII (зі змінами і доповненнями). Відомості Верховної Ради України. 1994. № 28. Ст. 232. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12>
21. Про застосування трансплантації анатомічних матеріалів людині: Закон України від 17 травня 2018 р. № 2427-VIII (зі змінами і доповненнями). Відомості Верховної Ради України. 2018. № 28. Ст. 232. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2427-19>
22. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 53 народних депутатів України щодо офіційного тлумачення положення частини третьої статті 49 Конституції України «у державних і комунальних закладах охорони здоров'я медична допомога надається безоплатно» (справа про безоплатну медичну допомогу): Рішення Конституційного Суду України від 29 травня 2002 року № 10-рп/2002. Офіційний вісник України. 2002. № 23 Ст. 1132. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v010p710-02/print>
23. Актуальні питання правового регулювання суспільних відносин у сфері охорони здоров'я: навч. посіб. (в питаннях та відповідях) / В. Ф. Москаленко та ін.; за заг. ред. В. Ф. Москаленка ; Нац. мед. ун-т ім. О. О. Богомольця, Каф. менеджменту охорони здоров'я. Житомир: Полісся, 2014. 146 с.
24. Етико-правові аспекти медицини та фармації: теорія та практика : монографія / К. А. Іванова та ін.; Нац. фармац. ун-т. Х. : Золоті сторінки : НФаУ, 2011. 187 с.
25. Зброжек С. І. Удосконалення державної концепції обігу лікарських засобів на засадах фармацевтичного права: автореф. дис. ... канд. фармац. наук : 15.00.01 / Зброжек Світлана Іванівна ; Нац. фармац. ун-т. Х., 2012. 24 с.
26. Клінічні протоколи надання медичної допомоги. Медицина невідкладних станів: [зб. док.] / Департамент охорони здоров'я викон. органу Київ. міськради (Київ. міськдержадмін.), Київ. міськ. наук. інформ.-аналіт. центр мед. статистики ; [відп. ред. Т. В. Марухно]. Київ : МНІАЦ мед. статистики : Медінформ, 2015. 273 с.
27. Майданик Н. І. Право на медичну допомогу осіб, які позбавлені волі: навч.-практ. посіб. / Н. І. Майданик. К. : Алерта, 2013. 35 с.
28. Майданик Р. А. Медичне право в системі права України : навч.-практ. посіб. / Р. А. Майданик. К. : Алерта, 2013. 35 с.
29. Майданик Р. А. Репродуктивні права. Сурогатне материнство : навч.-практ. посіб. / Р. А. Майданик. К. : Алерта, 2013. 47 с.
30. Майданик Р. А. Страхування зобов'язань з надання медичної допомоги : навч.-практ. посіб. / Р. А. Майданик. Київ : Алерта, 2013. 78 с.
31. Медико-правовий тлумачний словник : понад 5000 слів і термініол. сполучень уклали: І. Я. Сенюта та ін.; за ред. І. Я. Сенюти. Л. : Медицина і право, 2010. 538 с.
32. Медичне право України: законодавче забезпечення царини охорони здоров'я (генезис, міжнародні стандарти, тенденції розвитку й удосконалення) : матеріали V

Всеукр. наук.-практ. конф. з мед. права (IV Міжнар. наук.-практ. конф. з мед. права) 19-21 травня 2011 року (м. Одеса) / Всеукр. громад. орг. «Фундація мед. права та біоетики України», Одес. нац. мед. ун-т ; упоряд. І. Я. Сенюта, Х. Я. Терешко. Л. : Медицина і право, 2011. 416 с.

33. Медичне право України: навч. посіб. для студентів спец. 8.03040101 «Правознавство» освіт.-кваліфікац. рівня «магістр» ден. та заоч. форм навчання / 24

Укоопспілка, Львів. комерц. акад. ; уклад. Котуха О. С. Львів : Вид-во Львів. комерц. акад., 2014. 307 с.

34. Медичне право України: теоретико-методологічні та практичні аспекти викладання медичного права : матеріали VI Всеукр. (V Міжнар.) наук.-практ. конф. з мед. права, 26-28 квіт. 2012 р. (м. Львів) / Всеукр. громад. орг. «Фундація мед. права та біоетики України» та ін. ; упоряд.: І. Я. Сенюта, Х. Я. Терешко. Л. : Медицина і право, 2012. 369 с.

35. Міжнародний (Третій Всеукраїнський) конгрес з медичного і фармацевтичного права, біоетики та соціальної політики, 19-21 квітня 2012 р., м. Київ : зб. тез доп. / Акад. адвокатури України та ін. ; упоряд. О. Асман, Гревцова Р. Ю., Степаненко А. В. К. : КІМ, 2012. 154 с.

36. Мушак Н. Б. Міжнародно-правові засади захисту та забезпечення прав людини в європейських міжнародних організаціях: монографія / Н. Б. Мушак ; під наук. кер. д-ра юрид. наук., проф. В. І. Муравйова ; Нац. акад. наук України, Київ. ун-т права. К. : Ліра-К, 2013. 188 с.

37. Охорона здоров'я в Україні: організація та законодавче забезпечення : колект. монографія / О. М. Батигіна та ін. ; упоряд. В. М. Пашков; за заг. ред. В. П. Лисака, В. М. Пашкова, І. А. Голованової. Київ : МОРІОН, 2014. 335 с.

38. Охорона здоров'я України: стан, проблеми, перспективи / В. В. Лазоришинець та ін. ; за ред. В. В. Лазоришинця. Спеціаліз. вид. - Київ : 2014. 607 с.

39. Права людини в галузі охорони здоров'я - 2013: доп. правозахис. орг. / Ін-т прав. дослідж. і стратегій ; упоряд., заг. ред.: А. О. Роханський. Харків : Права людини, 2014. 126 с.

40. Права людини в галузі охорони здоров'я - 2014: доп. правозахис. орг. / Ін-т прав. дослідж. і стратегій ; упоряд. і заг. ред. Роханський А. О.. Харків : Права людини, 2015. 126 с.

41. Правові основи фармацевтичної діяльності: навч. посіб. / Берназ В. Д. та ін.; за заг. ред. чл.-кор. Нац. акад. прав. наук України, Заслуж. діяча науки і техніки України, д-ра юрид. наук, проф. Берназа В. Д. ; Міжнар. гуманітар. ун-т. Одеса : Гельветика, 2014. 399 с.

42. Реформування галузі охорони здоров'я: Вінницька, Донецька, Дніпропетровська, Одеська, Полтавська області, м. Київ. Результати, проблеми, шляхи вирішення : монографія / В. В. Лазоришинець та ін. Київ : Медінформ, 2014. 207 с.

43. Сенюта І. Психіатрична допомога: механізми забезпечення прав пацієнтів та їхніх законних представників в Україні : практич. посіб. / Ірина Сенюта, Дмитро Клапатий. Л. : Медицина і право, 2013. 64 с.

44. Сенюта І. Я. Джерела правового регулювання цивільних відносин у сфері надання медичної допомоги : монографія / Ірина Сенюта. Львів : Медицина і право, 2018. 414 с.

45. Сенюта І. Я. Медичне право: право людини на охорону здоров'я : монографія / І. Я. Сенюта. Л. : Астролябія, 2007. 223 с.

46. Сенюта І. Я. Цивільні правовідносини у сфері надання медичної допомоги в Україні: питання теорії і практики : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.03 / Сенюта Ірина Ярославівна ; Нац. акад. прав. наук України, НДІ приват. права і підприємництва ім. Ф. Г. Бурчака. Київ, 2018. 36 с.

47. Стеценко В. Ю. Медичне право України (реформування охорони здоров'я в умовах страхової медицини) : монографія / Стеценко В. Ю., Токарев Г. М. К. : Атіка, 2012. 142 с.
48. Стеценко В. Ю. Обов'язкове медичне страхування в Україні (адміністративноправові засади запровадження) : монографія / В. Ю. Стеценко. К. : Атіка, 2010. 318 с.
49. Стеценко С. Г. Медичне право України (правові засади забезпечення медичного страхування) / С. Г. Стеценко, В. Ю. Стеценко, Я. М. Шатковський. К. : Атіка, 2010. 206 с.
50. Стеценко С. Г. Медичне право України (правові засади трансплантації органів і тканин людини): монографія / С. Г. Стеценко, О. Г. Пелагеша. Київ : Атіка, 2014. 143 с.
51. Стеценко С. Г. Медичне право України (реалізація та захист прав пацієнтів): монографія / С. Г. Стеценко, В. О. Галай. К. : Атіка, 2010. 166 с. 25
52. Стеценко С. Г. Медичне право України : підруч. для студ. ВНЗ / С. Г. Стеценко [та ін.] ; Національна академія прокуратури України, Інститут законодавства Верховної Ради України. К. : "Правова єдність", всеукраїнська асоціація видавців, 2008. 507 с.
53. Стеценко С. Г. Медичне право України (правове забезпечення лікарської таємниці) : монографія / С. Г. Стеценко, І. В. Шатковська. К.: Атіка, 2010. 142 с.
54. Стеценко С. Г. Медичне право України (правове забезпечення відомчої медицини МВС України): монографія / С. Г. Стеценко, Т. О. Тихомирова. К. : Атіка, 2010. 150 с.
55. Страхування в галузі охорони здоров'я : навч. посіб. / І. Б. Дячук та ін. ; заг. ред. І. Я. Сенюта. Л. : Медицина і право, 2010. 216 с.
56. Судова медицина. Медичне законодавство. Кн. 2: Медичне законодавство: правова регламентація лікарської діяльності / М. В. Банчук та ін. К.: ВСВ "Медицина", 2012. 494 с.
57. Сучасне українське медичне право: монографія / Болотіна Н. Б. та ін. ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф., заслуж. діяча науки і техніки України С. Г. Стеценка. К. : Атіка, 2010. 495 с.
58. Теоретико-правові засади формування сучасного медичного права в Україні, всеукраїнська науково-практична конференція (4 ; 2015 ; Полтава) Четверта Всеукраїнська науково-практична конференція Теоретико-правові засади формування сучасного медичного права в Україні, 27 листопада 2015 р. Т. 1. 2015. 194 с.
59. Юрковська Л. Г., Краснов В. В., Убогов С. Г. Правові та етичні основи взаємодії провізорів та лікарів із суб'єктами громадського контролю за забезпеченням якості лікарських засобів на етапах їх реалізації і медичного застосування. Фармацевтичний журнал. 2019. Т. 74. № 5. С. 44-53. DOI: 10.32352/0367-3057.5.19.05

Додаткова:

1. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. № 436-IV (зі змінами і доповненнями). Відомості Верховної Ради України. 2003. № 18, № 19-20, № 21-22. Ст. 144. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
2. Господарський процесуальний кодекс України від 06 листопада 1991 р. № 1798-XII (зі змінами і доповненнями). Відомості Верховної Ради України. 1992. № 6. Ст. 56. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>
3. Кодекс цивільного захисту України від 02 жовтня 2012 р. № 5403-VI (зі змінами і доповненнями). Відомості Верховної Ради України. 2013. № 34-35. Ст. 458. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17> 26
4. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 р. № 4651-VI (зі змінами і доповненнями). Відомості Верховної Ради України. 2013. № 9-10. Ст. 88. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>

5. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 р. № 1618-IV (зі змінами і доповненнями). Відомості Верховної Ради України. 2004. № 40, /40-42/. Ст. 492. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>
6. Про авторське право та суміжні права: Закон України від 23 грудня 1993 р. № 3792- XII (зі змінами і доповненнями). Відомості Верховної Ради України. 1994. № 13. Ст. 64. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>
7. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05 липня 2012 р. № 5076-VI (зі змінами і доповненнями). Відомості Верховної Ради України. 2013. № 27. Ст. 282. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>
8. Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 02 червня 2011 р. № 3460-VI (зі змінами і доповненнями). Відомості Верховної Ради України. 2011. № 51. Ст. 577. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-17>
9. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13 січня 2011 р. № 2939-VI (зі змінами і доповненнями). Відомості Верховної Ради України. 2011. № 32. Ст. 314. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>
10. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22 травня 2003 р. № 851-IV (зі змінами і доповненнями). Відомості Верховної Ради України. 2003. № 36. Ст. 275. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15>
11. Про захист персональних даних: Закон України від 01 червня 2010 р. № 2297-VI (зі змінами і доповненнями). Відомості Верховної Ради України. 2010. № 34. Ст. 481. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17>
12. Про захист прав споживачів: Закон України від 12 травня 1991 р. № 1023-XII (зі змінами і доповненнями). Відомості Верховної Ради УРСР. 1991. № 30. Ст. 379. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12>
13. Про звернення громадян: Закон України 02 жовтня 1996 р. № 393/96-BP (зі змінами і доповненнями). Відомості Верховної Ради України. 1996. № 47. Ст. 256. URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80>
14. Про інформацію: Закон України від 02 жовтня 1992 р. № 2657-XII (зі змінами і доповненнями). Відомості Верховної Ради України. 1992. № 48. Ст. 650. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
15. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 02 березня 2015 р. № 222-VIII (зі змінами і доповненнями). Відомості Верховної Ради України. 2015. № 23. Ст. 158. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19>
16. Про наукову і науково-технічну експертизу : Закон України від 10 лютого 1995 р. № 51/95-BP (зі змінами і доповненнями). Відомості Верховної Ради України. 1995. № 9. Ст. 56. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/51/95-%D0%B2%D1%80>
17. Про наукову та науково-технічну діяльність : Закон України від 26 листопада 2015 р. № 848-VIII (зі змінами і доповненнями). Відомості Верховної Ради України. 2016. № 3. Ст. 25. URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/848-19>
18. Про Національну поліцію: Закон України від 02 липня 2015 р. № 580-VIII (зі змінами і доповненнями). Відомості Верховної Ради України. 2015. № 40-41. Ст. 379. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>
19. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 № 1697-VII (зі змінами і доповненнями). Відомості Верховної Ради України. 2015. № 2-3. Ст. 12. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>
20. Про Уповноваженого Верховного Ради України з прав людини: Закон України від 23 грудня 1997 р. № 776/97-BP (зі змінами і доповненнями). Відомості Верховної Ради України. 1998. № 20. Ст. 99. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/776/97-%D0%B2%D1%80> 27
21. Актуальні питання правового регулювання суспільних відносин у сфері охорони здоров'я : навч. посіб. (в питаннях та відповідях) / В. Ф. Москаленко та ін.; за заг.

ред. В. Ф. Москаленка ; Нац. мед. ун-т ім. О. О. Богомольця, Каф. менеджменту охорони здоров'я. Житомир: Полісся, 2014. 146 с.

22. Алексеева І. М. Професійний термінологічно-понятійний апарат: першооснова удосконалення нормативно-правової основи фармацевтичної діяльності : автореф. дис. канд. фармац. наук : 15.00.01 / Алексеева Ірина Миколаївна ; Нац. мед. акад. післядиплом. освіти ім. П. Л. Шупика. К., 2011. 23 с.

23. Анталовці О. В. Право людини і громадянина на охорону здоров'я: конституційноправовий аспект : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02 / Анталовці Ольга Василівна ; Держ. ВНЗ "Ужгород. нац. ун-т" М-ва освіти і науки України. Ужгород, 2015. 17 с.

24. Василюва-Карвацька О. В. Прокурорський нагляд за додержанням законів про охорону здоров'я : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.10 / Василюва-Карвацька Оксана Василівна ; Ген. прокуратура України, Нац. акад. прокуратури України. Київ, 2014. 20 с.

25. Ворон Р. О. Господарсько-правове забезпечення розвитку фармацевтичного ринку в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.04 / Ворон Роман Олександрович ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків, 2015. 20 с.

26. Галаван З. С. Організаційно-правові дослідження впливу наркобізнес-середовища на фармацевтичний сектор України : автореф. дис. ... канд. фармацевт. наук : 15.00.01 / Галаван Зіновій Степанович ; Нац. фармацевт. ун-т. Харків, 2010. 24 с.

27. Грін О. О. Загальне медичне право: альб. схем : навч. посіб. / Олександр Грін. Ужгород : Сабов А. М., 2017. 207 с.

28. Губський Ю. І. Фармакотерапія в паліативній та хоспісній медицині.

Клінічні, фармацевтичні та медико-правові аспекти : монографія / Ю. І. Губський, М. К. Хобзей ; Нац. мед. акад. післядиплом. освіти ім. П. Л. Шупика, Ін-т паліат. та хоспіс. медицини МОЗ України. К. : Здоров'я, 2011. 351 с.

29. Дворніченко А. С. Цивільно-правове регулювання інформованої згоди на медичне втручання: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Дворніченко Алла Сергіївна ; Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2017. 20 с.

30. Дічко Г. О. Теоретико-правові засади медичного права в Україні в контексті правової глобалізації: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / Дічко Ганна Олегівна ; Класич. приват. ун-т. Запоріжжя, 2018. 20 с.

31. Діяльність прокурора з протидії злочинам у сфері охорони здоров'я : наук.-практ. посіб. / Литвак О. М. та ін.; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України О. М. Литвака, д-ра юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України В. Т. Маляренка ; Ген. прокуратура України, Нац. акад. прокуратури України. Київ : Нац. акад. прокуратури України, 2014. 351 с.

32. Коротка Н. О. Особисті немайнові права фізичних осіб в сфері охорони здоров'я [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Коротка Наталія Олександрівна ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ, 2015. 20 с.

33. Краснов В. В., Уваркіна О. В., Костюк О. І., Юрковська Л. Г. Конфліктні ситуації в практиці лікаря: психологічні та юридичні аспекти. Впровадження сучасних досягнень медичної науки у практику охорони здоров'я України: Матеріали VI міжнар. мед. конгресу, Київ, 25-27 квітня 2017 р. Київ: ВЦ «КиївЕкспоПлаза», 2017. С. 3-4.

34. Краснов В. В., Юрковська Л. Г. Законодавчі колізії порядку працевлаштування випускників вищих медичних навчальних закладів. Сучасні підходи до вищої медичної освіти в Україні (з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою відеоконференцзв'язку) : матеріали XIV Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю, присвяченої 60-річчю ТДМУ (Тернопіль, 18–19 трав. 2017 р.) : у 2 т. / Терноп. держ. мед. ун-т імені І. Я. Горбачевського. Тернопіль : ТДМУ, 2017. Т. 2. С. 73-74.

35. Краснов В. В., Юрковська Л. Г. Окремі проблеми медико-правової підготовки лікарів та провізорів у системі післядипломної медичної освіти. Актуальні питання якості

28 медичної освіти (з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою відеоконференц-зв'язку) : матеріали XIII Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. Участю (Тернопіль, 12–13 трав. 2016 р.) : у 2 т. / Терноп. держ. мед. ун-т ім. І. Я. Горбачевського. Тернопіль : ТДМУ, 2016. Т. 2. С. 259.

36. Краснов В. В., Юрковська Л. Г. Окремі юридичні проблеми збереження здоров'я в освітньому процесі. Дискурс здоров'я в освіті : філософія, педагогіка, антропологія, психологія : матеріали всеукр. наук.-практ. конф. (Вінниця, 16-17 вер. 2016 р.) : у 3 т. Вінниця. Том 2. С. 64-66.

37. Краснов В. В., Юрковська Л. Г. Формування загальноправових цінностей у студентів медичних і фармацевтичних вищих навчальних закладів. Новітні чинники впливу на формування особистості студентамайбутнього лікаря: Матеріали XVII міжн. наук.-практ. конференції, Київ, 22 березня 2017 р. К.; КМУ УАНМ, 2017. С. 72-75.

38. Медичне право України : практикум / уклад. : Сенюта І. Я. та ін.; за заг. ред. І. Я. Сенюти. Львів : Світ, 2014. 294 с.

39. Олашин М. М. Кримінально-правова протидія неналежному виконанню обов'язків щодо охорони життя та здоров'я дітей : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Олашин Марина Миколаївна ; Нац. акад. наук України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. К., 2014. 18 с.

40. Парамонова О. С. Кримінально-правова характеристика неналежного виконання професійних обов'язків медичним або фармацевтичним працівником : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Парамонова Ольга Сергіївна ; НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. Київ, 2014. 20 с.

41. Пересипкін О. В. Судово-фармацевтичне обґрунтування обігу лікарських засобів із психоактивними властивостями різних номенклатурно-правових груп : автореф. дис. ... канд. фармацевт. наук : 15.00.01 / Пересипкін Олександр Васильович ; Нац. фармацевт. ун-т. Харків, 2013. 24 с.

42. Селіваненко В. В. Правова охорона інтелектуальної власності у сфері охорони здоров'я (цивільно-правовий аспект) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Селіваненко Володимир Володимирович ; Нац. акад. прав. наук України, НДІ приват. права і підприємництва ім. Ф. Г. Бурчака. Київ, 2015. 20 с.

43. Сенюта І. Я. Цивільно-правова відповідальність у сфері надання медичної допомоги : метод. рек. для адвокатів. Нац. асоц. адвокатів України, Ком. мед. і фармацевт. права та біоетики, Рада адвокатів України. Харків : Фактор, 2018. 63 с.

44. Фармацевтичне право та судова фармація: словник термінів / В.О. Шаповалова, В.В. Шаповалов, О.С. Абросимов та ін. Ліки України. 2005. № 9 (додаток).

45. Фармацевтичне правознавство у схемах і таблицях: навч. посіб. для студентів ВНЗ. Харків : НФаУ, 2015. 112 с.

46. Філь І. М. Кримінально-правова та кримінологічна протидія неналежному виконанню професійних обов'язків медичним або фармацевтичним працівником: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Філь Ірина Миколаївна ; НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. Київ, 2018. 20 с.

47. Хендель Н. В. Міжнародно-правове регулювання співробітництва держав у сфері охорони здоров'я : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11 / Хендель Наталія Володимирівна ; Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.". О., 2014. 20 с.

48. Шевчук Н. В. Адміністративно-правове регулювання організації охорони здоров'я на регіональному рівні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Шевчук Наталія Вікторівна ; Кабінет Міністрів України, Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. Київ, 2015. 18 с.

49. Юрковська Л. Г. До питання про фінансове забезпечення наукової медичної діяльності. Науково-практична діяльність молодих вчених медиків: досягнення і перспективи розвитку: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених НМАПО імені П. Л. Шупика, присвяченої Дню науки (Київ, 20 травня 2016 року).

/ [ред. кол. 29 : Р. В. Сулік, Н. А. Белей, М. В. Римар, Б. О. Смаль]. Київ : НМАПО імені П. Л. Шупика, 2016. С. 168-169.

50. Юрковська Л. Г. Обов'язки громадян України в сфері охорони здоров'я. Суспільство, право, психологія та педагогіка: поступ у майбутнє : зб. матеріалів міжнар. курсантсько-студентського форуму «STUDIO ВЕСНА 2017» (Київ, 21 квіт. 2017 р.). Відп. ред. Л. А. Лазаренко. К. : Ін-т крим.-викон. служби, 2017. С. 307-308. URL: http://ikvsu.kvs.gov.ua/sites/default/files/imce/zbirnik_21.04.17____28-04pr.pdf

51. Юрковська Л. Г. Окремі юридичні проблеми формування психологічних компетентностей медичних працівників, які взаємодіють з учасниками АТО. Стан та перспективи реформування сектору безпеки і оборони України: матеріали науковопрактичної конференції (25-26 листопада 2016 р.). К.: ПАЛИВОДА А. В., 2016. С. 346-349.

52. Юрковська Л. Г. Правові засади вирішення конфліктів в практиці лікаря. Впровадження сучасних досягнень медичної науки у практику охорони здоров'я України: Матеріали VI міжнар. мед. конгресу, Київ, 25-27 квітня 2017 р. Київ: ВЦ «КиївЕкспоПлаза», 2017. С. 5.

53. Юрковська Л. Г., Краснов В. В., Убогов С. Г. Громадський контроль за забезпеченням якості лікарських засобів на етапах їх реалізації і медичного застосування: поняття та суб'єкти. East European Scientific Journal. 2019. № 5 (45). Vol. 2. P. 63-68.

54. Юрковська Л. Г., Краснов В. В., Убогов С. Г. Співвідношення права і моралі як соціальних регуляторів фармацевтичного сектору в Україні. Збірник наукових праць співробітників НМАПО імені П. Л. Шупика. Київ, 2018. Вип. 32. С. 330-340.

55. Biggs, Hazel. Healthcare research ethics and law : regulation, review and responsibility / Hazel Biggs. New York, NY : Routledge, 2010. XXIV, 188 p.

56. Bridgeman Jo. Parental Responsibility, Young Children and Healthcare Law. Cambridge ; New York : Cambridge University Press, 2007. [electronic resource]. URL: <http://ebooks.cambridge.org/ebook.jsf?bid=CBO9780511494871>.

57. Contemporary issues in healthcare law and ethics / edited by Austen Garwood-Gowers, John Tingle, Kay Wheat. Edinburgh ; New York : Elsevier Butterworth-Heinemann, 2005. XXIV, 318 p.

58. De Cruz, Peter. Comparative healthcare law / Peter de Cruz. London : Cavendish, 2001. XXIV, 701 p.

59. Donnelly, Mary. Healthcare decision-making and the law : autonomy, capacity and the limits of liberalism / Mary Donnelly. Cambridge ; New York : Cambridge University Press, 2010. XXIV, 320 p.

60. Everyday medical ethics and law / British Medical Association Ethics Department ; project manager, Veronica English ; written by Ann Sommerville ; editorial board, Sophie Brannan [et al.] ; director of professional activities, Vivienne Nathanson. Chichester, West Sussex; Hoboken, NJ : Wiley-Blackwell/BMJ Books, 2013. XXIV, 297 p.

61. Facets of Public Health in Europe [Text]. Glasgow : [s. n.], 2014. XXIV, 346 p.

62. Global status report on violence prevention, 2014 [Text] / WHO, UN office on drugs and crime, UN development progr. Geneva : WHO, 2014. X, 274 p.

63. Glynn, Joanna. The regulation of healthcare professionals : law, principles and process / Joanna Glynn, David Gomez. London : Sweet & Maxwell, 2012. XXIV, 1518 p.

64. Harris, Dean M. Contemporary issues in healthcare law and ethics / by Dean M. Harris. Chicago, IL : Health Administration Press, c2008. XXIV, 377 p.

65. Health care law-making in Central and Eastern Europe : review of a legal-theoretical model / André Pieter den Exter. Antwerp : New York : Intersentia ; Ardsley, N.Y. : Distribution for North America, Transnational Publishers, c2002. XXIV, 371 p.

66. Hyatt, Thomas K. The law of tax-exempt healthcare organizations / Thomas K. Hyatt, Bruce R. Hopkins. Hoboken, New Jersey : John Wiley & Sons, 2013. XXIV, 1066 p.

67. Pioneering healthcare law : essays in honour of Margaret Brazier / edited by Catherine Stanton, Sarah Devaney, Anne-Maree Farrell and Alexandra Mullock. Abingdon, Oxon ; New York, NY : Routledge, 2016. XXIV, 308 p.30
68. Problems in health care law : challenges for the 21st century / edited by John E. Steiner. – Burlington, MA : Jones & Bartlett Learning, c2014. XXIV, 596 p.
69. Raptopoulou, Kyriaki-Korina. EU law and healthcare services : normative approaches to public health systems / Kyriaki-Korina Raptopoulou. Alphen aan den Rijn, The Netherlands : Kluwer Law International, 2015. XXIV, 255 p.
70. The health of the people: what works. The African regional health report, 2014 [Text] / WHO, Regional office for Africa ; [ed. by Margaret Harris, Maggie Beveridge]. Brazzaville : WHO Regional Office for Africa, 2014. XXIV, 187 p.

Ресурси Інтернет:

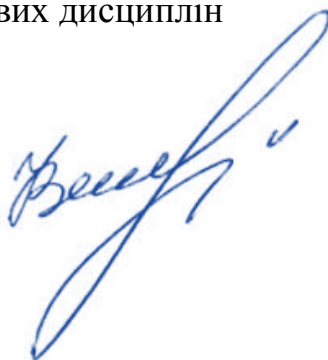
1. Веб-ресурс «Єдиний медичний простір»: веб-сайт: URL: <http://inmeds.com.ua/>
2. Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка: веб-сайт: URL: <http://www.library.univ.kiev.ua>
3. Науково-практичний журнал «Медичне право»: веб-сайт: URL: <http://medicallaw.org.ua/vidavnictvo/medychne-pravo/>
4. Національна бібліотека Франції: веб-сайт: URL: <http://www.bnf.fr/>
5. Німецька електронна бібліотека: веб-сайт: URL: <http://www.ddb.de/>
6. Офіційний веб-портал «Судова влада України»: веб-сайт: URL: <http://court.gov.ua/>
7. Офіційний веб-сайт Верховного Суду України: веб-сайт: URL: <http://www.scourt.gov.ua/>
8. Офіційний веб-сайт Європейського суду з прав людини: веб-сайт: URL: <http://www.echr.coe.int/>
9. Офіційний веб-сайт Конституційного Суду України: веб-сайт: URL: <http://www.ccu.gov.ua/uk/index>
10. Офіційний веб-сайт Організації об'єднаних націй: веб-сайт: URL: <http://www.un.org/>
11. Професійні правова система «Мега-НАУ»: веб-сайт: URL: <http://www.nau.ua>
12. Юридична бібліотека Школи права Йелльського університету: веб-сайт: URL: <http://library.law.yale.edu/>

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Вивчення цієї дисципліни безпосередньо спирається на:	На результати вивчення цієї дисципліни безпосередньо спираються
Міжнародне та гуманітарне право	Військове стажування
Правовий та соціальний захист військовослужбовців	

Провідний лектор:

Викладач кафедри загальновійськових дисциплін
(з курсом фізичної підготовки)
кандидат психологічних наук
майор

Вікторія КУЗІНА